

**ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ І ВРАХУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ
СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЗАКОНОТВОРЧОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**

Усе має бути зроблене настільки просто,
наскільки це можливо, але не простіше.

Альберт Ейнштейн

Соціальне призначення педагога полягає у створенні таких видів навчально-пізнавальної діяльності, які б найефективніше впливали на формування як особистісних якостей студента, так і фахових знань.

Важливе значення для ефективності навчального процесу має активна взаємодія його суб'єктів і вибір конкретних засобів (технічних, вербальних, невербальних) навчально-пізнавальної діяльності і застосування їх на практиці. Модель навчання характеризується багатоманітністю методик, які активізують діяльність студентів: проблемні питання, мистецтво аргументувати власну думку, мозковий штурм, тренінги, «кейс-стади» — навчання за конкретними навчальними ситуаціями, ділові ігри, дискусії.

Курс конституційного права України тісно пов'язаний з теорією держави і права, історією держави і права, історією політичних і правових учень. Глибоке засвоєння матеріалу конституційного права передбачає: використання понятійного апарату зазначених дисциплін, знання історії виникнення й розвитку конституційно-правових інститутів.

Пропонуємо вивчати законотворчу діяльність Президента України у плані порівняльного аналізу, оскільки обізнаність із практикою світового конституціоналізму дасть змогу прогнозувати перспективи у процесі державотворення. Для більш поглибленого вивчення теми «Законодавчий процес, законотворчість: порядок діяльності та учасники» можна застосувати кооперовано-групову форму навчання. При цьому групи студентів виконують окремі частини загального завдання (наприклад, активно досліджують різні стадії законодавчого процесу). Кожна група виконує спеціальне завдання. Під час презентації матеріалу різні групи мають доповнювати одна одну, що сприятиме застосуванню пошукових та дослідних методів навчання. Дана форма навчання характеризується співпрацею: один вагається — інший приходиться на допомогу.

Студенти повинні знати не тільки матеріал підручника, а й

монографічну літературу, статті у періодичній юридичній літературі, конституції України, США, Франції, Італії для порівняльного аналізу. За підготовки питання про законодавчі повноваження глави держави необхідно виділити загальне й окреме в їх закріпленні конституціями різних держав, порядок отримання повноважень та їх реалізацію. Можна оформити у вигляді графічної інтерпретації, діаграми або порівняльної таблиці законодавчі повноваження глав трьох держав з різними формами правління.

Доцільно використовувати індивідуально-групову форму навчання, яка передбачає включення окремих студентів до роботи над оригінальним завданням у разі виконання групою загального завдання. У результаті створюються кращі умови для розвитку обдарованих та не допускається відставання студентів зі середніми і низькими навчальними здібностями.

Головне — те, що в процесі ретельного навчання студенти отримують знання, уміння та навички. Тому слід наголосити на першочерговому значенні для навчального процесу засобів навчально-пізнавальної діяльності та методів активізації навчального процесу.

У наш час пізнання має допомогти благу людини, моральному удосконаленню, сприяти добру.

Істина, за Сковородою, не дається людям у готовому вигляді, пізнання — нескінченний процес. З цього Г. Ерушевич робить висновок про те, що, на думку ж мислителя, істина не має початку, кожний народ і кожна епоха зробили в її пізнання свій внесок, тільки кожний раз істина мала різні назви¹.

Н. О. ТИМОЧКО, канд. екон. наук, доцент кафедри історії економічних учень і економічної історії КНЕУ

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ У ВИГЛЯДІ ДИСПУТУ

Диспут може бути однією з найбільш цікавих форм організації навчального процесу. Диспут (від лат. *Disputo* — розмірковую, сперечаюсь) — прилюдний спір, роздуми щодо науки, літератури, мистецтва тощо. Його роль полягає у самому широкому та вільному обміні думками. Формування переконань передбачає самостійність мислення, а саме самостійне вивчення ряду тем (як це передбачає робоча програма курсу «Економічна історія») підводить студента до певних стійких переконань.